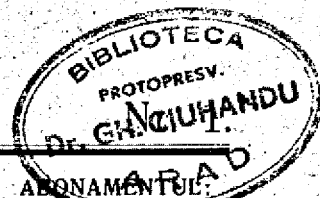

6939

Anul XXXVII.

Arad, 619 ianuarie 1913

REDACȚIA
și ADMINISTRAȚIA:
Deák Ferenc-utca 35.

Articoli și corespondențe pentru publicare se trimit redacțiunii.

Concursuri, inserțiuni și prețurile de abonament se trimit administrațiunii tipografiei diecezane.

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTĂ BISERICESCĂ-ȘCOLASTICĂ, LITERARĂ ȘI ECONOMICĂ.

APARE ODATĂ ÎN SĂPTĂMÂNĂ: NĂDUMINEA.

ABONAMENTUL:
Pe un an 10 coroane.
Pe jum. an 5 coroane.

Pentru România și străinătate:

Pe un an 14 franci.
Pe jum. an 7 franci.

Telefon pentru oraș și comitat Nr. 266.

Biserica și armata.

În „Ortodoxul“ din Iași aflăm descrierea următorului act religios:

Jurământul ostășesc.

Sărbare militară, săvârșită în catedrala Mitropolitană din Iași, în ziua de 25 noemvrie 1912, în fața I. P. S. Mitropolit Pimen al Moldovei.

Programul serbării.

I.

La orele 10 dimineața, ostașii recruți vor fi în biserica catedrală, așezați în mijloc, cu drapelele în fața Sf. Altar, d-nul General Comandant al Corpului IV de armată cu statul major și toți d-nii ofițeri, vor ocupa partea dreaptă a Tronului regal; iar invitații vor ocupa partea stângă.

Trupele soldaților vechi vor fi în fața catedralei și muzica militară la timp va intona imnul «Spre rugăciune».

II.

I. P. Sfințitul mitropolit asistat de preoții de armată și clerul catedralei, va săvârși sfințirea apei și stropind cu aghiazmă drapelele și trupele recruților, va face slujba depunerii jurământului.

Recruții vor jură în fața drapelelor, repetând din cuvânt în cuvânt jurământul citit de către I. P. S. Mitropolit.

Înalt Prea Sfințitul Mitropolit va ține o cuvântare, arătând însemnătatea acestui act religios-ostășesc pentru soldatul român.

Solemnitatea se va sfârși prin cântarea Imnului regal de către corul mitropolitan.

Apoi va urmă defilarea.

Rugăciune

alcătuită pentru jurământul ostășesc.

Doamne, Dumnezeu nostru, Impărate al cerului și al pământului, Căla, ce ai orânduit pe îngerii tăi în oștiri cerești, ca să îndeplinească poruncile Tale și cu sabia să păzească Raiul, făgăduit de Tine numai celor dreți; iar popoarelor să le fie păzitori și povățuitori, spre împlinirea voei Tale;

Cela ce pe sfinții Tăi apostoli i-ai întrarmat cu îndrăzneală, ca să biruiască lumea întunecului, prin propovăduirea învățaturii Tale; iară pe sfinții mucenici, i-ai umplut de duhul vitejei, ca să lupte până la jertfa de sânge, cu prigonitorii și împilatorii Bisericii, întemeiate de Tine;

Însuși Impărate și Doamne, și pe acești tineri ostași români, care acum cu jurământ se leagă pe numele Tău, pentru a păstra credința Regelui nostru și a apăra Țara noastră — România —, dată nouă de Tine spre moștenire, ca și pe îngerii Tăi, întărește-i pentru paza și apărarea Țării, și-i umple de duhul vitejei, ca să pună pe fugă și să zdrobească taberile vrăjmașilor nostri.

Trimite-le credința cea întru tine și în legea Ta cea sfântă, umple-i cu dragostea de Țară, precum cu înbelșugare ai umplut pe vechii noștri ostași, care au pus pe fugă și-au zdrobit pe vrăjmașii, veniți să cotopească Țara, să robească norodul și să strice Biserica Ta cea sfântă.

Așa Doamne auzi-ne pre noi în ceasul de acum și întărește legământul acestor ostași, ajutându-le a fi vrednici de chemarea ostășească și de încrederea Țării, pentru slava numelui Tău, în veci, Amin.

Jurământul.

În numele lui Dumnezeu Atotputernicul, jurăm credință Regelui nostru Carol I-ii, supunere legilor țării și îndatoririlor militare, în toate împrejurările, în timp de pace, ca și în timp de război.

Așa, să ne ajute Dumnezeu.

Cuvântarea

I. P. S. Mitropolit Pimen al Moldovei.

Dragi băieți și tineri ostași.

Ajunși în floarea vârstei, a-ți fost aleși dintre cei mai voinici fii ai țării — de-o vârstă cu voi — și chemați să faceți slujba militară.

Sosiți în cazarmă, voi începeți o nouă viață și aveți un nou nume. De aici înainte grija de voi o are țara, pentru că sunteți ostașii ei. Și îmbrăcăminte vă se schimbă cu alta mândră, căci așa șade bine osta-

No. jui. de pace 252. -
1912/13.

șului român, să fie mândru, cu voie bună, cu chip curat și frumos.

Slujba militară, se deosebește de celelalte slujbe; căci la drept vorbind, milităria e mai mult o chemare de mare cinste, pentru că ostașul are sarcina de-a înfrăța și apăra mândria țării, în orice împrejurare.

În timp de pace, ostașul cu arma pe umăr, veghind la hotarul țării, e gata de luptă pentru paza ei. În timp de război, luptă cu arma în mână și din pieptul său ostășesc, face zid de apărare țării, contra dușmanului.

Acestea, ostașul le face sub ascultarea și comanda șefilor lui în fruntea cărora stă M. S. Regele.

Iată, dragii mei flăcăi, pentru ce voi, înainte de-a începe milităria, vă legați cu jurământ înaintea lui Dumnezeu, pe steagul țării, în fața noastră a tuturor, că veți păstra credința nestrămutată M. S. Regelui Carol I. supunere legilor țării și îndatoririlor militare în timp de pace și în timp de război.

Cu jurământ văși legați înaintea lui Dumnezeu, că veți îndeplini din inimă și cu drag îndatoririle ostășești.

Aceste îndatoriri vă obligă; să fiți cuminți, să fiți cinstiți, să aveți dragoste de frați între voi; să vă fie dragă milităria și greutățile ei, ori cât de mari, să nu vă descurajeze; ei, cu bărbăție și stăruință să vă faceți datoria, căci așa cere milităria. Să ascultați cu luare aminte de ordinele șefilor vostri și să le împliniți cu sfințenie.

În caz de război să luptați cu vitejie până la vărsarea sângelui vostru!

A muri — luptând pentru țară și lege, e cea mai mare cinste la care poate să se înalțe un ostaș. Căci: lupta vitejească dusă până la vărsarea de sânge, face din ostaș un viteaz, și încă un ostaș al nației întregi, și vitejii națiilor nu mor nici odată; ei sunt vii pentru vecie. Țara cu litere de aur, le scrie numele în cartea vieții ei. Biserica ti pomenește și se roagă lui Dumnezeu pentru fericirea lor cerească.

Ostași viteji, ca și-o armată întreagă — numai în lupte și'n războaie își făuresc zile mari, pentru ei și țara lor!

Așa să înțelegeți voi, tineri ostași milităria și jurământul militar; și Atotputernicul Dumnezeu vă va ajuta să faceți slujba milităriei cu vrednicie și la vreme să vă întoarceți sănătoși în satele voastre, — venind — fie din cazarmă, fie din război.

Altfel, veți ști, că pe ostașul necredincios, care calcă jurământul, Țara îl desprețuește ca pe un trădător și nevrednic din ei și blestemul lui Dumnezeu va cădea asupra lui, murind, ca un nemernic și pe mormântul lui vor crește ciulini și mărăcini.

Cred, că unii din voi ați cetit și știți din cărți; alții a-ți auzit și știți din bătrâni, că de-așa pătrundere a îndatoririlor ostășești au fost înflăcărați oștenii lui Mircea la Rovine, a lui Ștefan cel mare la Războeni, ai lui Mihai Viteazul la Călugăreni și ai Marelui nostru Rege și Căpitan, la Plevna. Aceia sunt vitejii neamului nostru, fala noastră, mucolenicii noștri și sufletele lor stau sus în cer și de-acolo privesc la noi și la țara noastră, pe care cu sângele lor, au apărut-o și ridicat-o la starea, în care se află azi.

Dragostea lor pentru țară să vă înflăcăreze și pe voi în ciasul hotărârilor, care ceas numai lui Dumnezeu e cunoscut; el poate sună oricând știut fiind, că tunal bubue la vecini.

Iacă un sfat.

Precum exercițiul militar, ce faceți în orice zi,

are de scop a vă întări trapește, păstrându-vă sănătați și ferindu-vă de boale, făcându-vă și gata de luptă, tot așa se cuvine să vă păstrați sufletele voastre curate și luminate, ca să fiți gata, pentru săvârșirea faptelor mari de vitejie ostășească.

Prin întărirea sufletească, care trebuie să aibă la temelie credința în Dumnezeu și în sfințele lui în viață, voi vă veți pune în legătură cu vecii oșteni care, cu credința în Dumnezeu au pornit la război și au bătut pe vrăjmași.

Și voi, întăriți sufletește, având aceeași credință în Dumnezeu, veți călca pe urmele bătrânilor ostași în luminarea sufletească, să ascultați poveștile preotului vostru de armată, care îngrijește de trebuințele voastre sufletești. Știutorii de carte dintre voi, să cetească numai acele cărți, care vor fi supuse ca bune de preot și șefii vostri, ferindu-vă de cărți cu învățături rătăcite, pe care unii străini și răuvoitori ai țării — cearcă a le strecură în mâinile voastre.

Înainte de a încheia cuvântarea către voi, vă aduc aminte, că jurământul ce ați depus, l-ați isprăvit cu vorbele: *Așa, să ne ajute Dumnezeu.*

Și noi cei ce suntem de față: Eu Mitropolitul d-nul General comandant al Corpului cu toți domnișorii, ascultând făgăduința voastră vă zicem:

Să vă ajute Dumnezeu, ca cu vrednicie să vă împliniți jurământul.

Vă binecuvintez și rog pe Atotputernicul, să fie cu voi, să vă dea sănătate și să vă întărească cu vitejie.

Domnule General, Comandant,

Domnilor Oficieri,

Iubiți Ostași,

Numai trei zile ne despart de marea zi — 26 noiembrie, când se împlinesc 35 de ani, de când Armata noastră sub Comanda Marelui ei Căpitan, Măria Sa Domnitorul Carol I, dusă la isbândă pe câmpiile Bulgariei, a luptat cu vitejie în șanțurile dela Plevna pentru binele vecinilor noștri Bulgari.

Acolo, la Plevna, departe de țară și de mormintele părintești, se odihnesc pentru vecie osemintele vitejilor noștri fii, cari vor fi pururea mărturie de vitejia ostașului român și de dragostea cu care românii totdeauna a ajutat în vremuri grele pe vecini și pe oropsiți de soartă.

În fața acestei măreții de fapte vitejești, de care și ca români avem dreptul a fi mândri, gândul nostru să-l îndreptăm către M. S. Regele Carol I-ii, Capul suprem al Amatei, rugând pe Dumnezeu să ni-l păstreze sănătos încă mulți ani, pentru binele țării și pentru fala Armatei.

Trăiască M. S. Regele cu Familia Domnitoare!

Trăiască viteaza noastră Armată!

Trăiască scumpa noastră Românie!

Acest măiestros act a fost urmat de un schimb de telegrame, între I. Preasfințitul Mitropolit și M. S. Regele Carol apoi adrese întred I. P. S. Mitropolit și comandamentul Corpului I, IV și V de armată, comandamentul Marinei, Ministrul de Războiu, comandanților școalelor militare de infanterie, cavalerie și liceul militar din Suceava. Dintre aceste publicăm aici numai Preafinaltul schimb de telegrame, în care M. S. Regele Carol invoacă vechea legătură între Biserică și Armată.

Telegrama I. P. S. Mitropolit, dată după solemnități.

Măiestății Sale Carol I, Regele României.
București.

Jurământul ostășesc, fiind temelie îndatoririlor militare către Țară și Tron, am socotit o datorie a Mea, a fi de față la depunerea lui de către recruții Corpului IV de Armată.

Acest însemnat act, s'a săvârșit azi în catedrala mitropolitană, fiind față domnului General al Corpului IV, ofițeri și mulți din fruntașii ieșeni.

Cu acest prilej, gândul nostru al tuturor a fost îndreptat către Majestatea Voastră, Capul suprem al Armatei române, pe care, acum 35 de ani, a-ți condus-o la izbândă prin vitejie pe câmpiile Bulgariei.

Să trăiți Sire.

Să trăiască viteasa Armată română.

Răspunsul dat de M. S. Regele prin d. General Adjudant Mavrocordat Mareșalul Palatului.

M. Sa Regele, a primit cu deosebită bucurie vestea despre patriotica și înălțătoarea solemnități, cu care s'a făcut jurământul recruților, în sfânta Catedrală mitropolitană, întărind prin aceasta vechea legătură între Biserică și Armată, pentru oțelirea virtuților ostășești.

Majestatea Sa, a binevoit a-mi da ordin să vă transmit cele mai vii mulțumiri, pentru bunele sentimente ce-i arătați și cu acest prilej.

General-adjutant, Mavrocordat.

In aceeași vreme, la 18 noembrie, era concentrat în fortăreața din Arad o parte din regimentul nostru Nr. 33 în care circa 80% sunt Români, și se aștepta în tot momentul ordinul de plecare în războiul care părea inevitabil. Domnul nostru general Resch înțelegător al stărilor sufletești cari să sbăteau în soldații săi a recurs la întărirea inimilor prin rostul bisericeii, a gândit și el la vechea legătură între Biserică și Armată și a rugat pe P. S. Domnul nostru episcop dela care a emanat ideea mângâierii sufletești a soldaților, să-i trimită un preot ca cu rugăciuni și cu predică să înalte sufletele la bărbăție în fața primejdiei de război. Prea Sfinția Sa a delegat pe directorul seminarial Roman Ciorogariu să implinească aceasta misiune patriotică și creștinească, după programul stabilit cu comandamentul militar.

Au fost aduși la biserica catedrală 2400 soldați sub comanda ofițerilor în ținută mare, între alaiul muzicii militare care întonă cântece românești. Aici s'a văzut cât de spațioasă este biserica noastră, i-a cuprins pe toți. Părintele Ciorogariu asistat de corul seminarial a înălțat

rugăciunile sfințirii armelor și a stropit cu aghiasmă pe soldați. În Nr. viitor vom publica și predica. După aceasta au fost aduși la biserică și honvezii tot cu solemnități mare, cari încă umplură biserica. Acestora le-a ținut cuvântarea părintele Traian Vătan. Simțindu-se în comandamentul militar marea înfrigurare a actelor religioase asupra soldaților, a mers înțeleptul comandament militar mai departe cu un pas și a cerut Prea Sfinției Sale să se urmeze cu aceste acte religioase, așa s'a stabilit un program religios pentru soldați, anume ordinea în care să fie aduși la biserică peste tot anul.

Coincidența aceasta dintre actul religios din Iași și Arad denotă izvorul comun: credința în Dumnezeu în fața primejdiei. Aceasta credință a dat eroismul armatelor pururea și pretutindenea. La aceasta tradiție ne chiamă înțeleptul Domnitor al țării românești și acestei tradiții să închină înțeleptul general din Arad.

Da, armata nu este o umplutură de tunuri, ci un suflet viu care cugetă și simțește. Aceste cugete și simțiri trebuiesc sfințite și aduse în armonie cu scopul pentru care să cere jertfa sângelui dela cetățeni.

Dar nu numai în timp de război este biserica îngerul păzitor al armatei ci și în timp de pace, când socialismul își face propaganda sa anarhică contra ordinii morale în stat.

Profităm de ocazia ce ne oferă pregătirile de război de dincolo și de dincoace de Carpați, pentru a reclama pentru biserică locul cuvenit în armată.

Armata noastră este chemată să între comun cu armata românească în războiul ce ne amenință acum și în viitor. Vechile tradiții bisericesti de credință către patrie și tron a dat gloria soldatului român dincoace și dincolo de Carpați. Aceste tradiții trebuiesc renoite zice înțeleptul rege.

Renoiască-se dar și la noi, căci numai așa putem lua chezeșia pentru virtutea soldatului român dela noi. Cine crede că vor face numai prin drilagi bun soldat din român se înșală. Drilagiul nu dă viața cugetelor și simțirilor, el face numai materialul, lutul din care religia cu idealurile ei sociale inspiră viața de erou.

Pentru noi există numai în teorie educația religioasă a soldatului prin catehizări, la circa 200.000 soldați ce-i dăm noi armatei abia avem — dacă nu mă înșel — cinci preoți militari, prin cari se face un felu de inspecție periodică în garnizoanele și școalele militare. Apostoli cu limbi de foc de ar fi acești cinci preoți militari, încă n'ar putea implini înalta lor misiune chiar și din neputința fizică de a ajunge dela o margine a Monarhiei până la alta, căci soldații

români sunt împrăștiați în toate garnizoanele din monarhie. Cu aceea că ajunge preotul militar de 2—3 ori la an câte pe o zi într-o garnizoană nu să face educație religioasă.

Să mai practică de a institui preoții locali pentru împlinirea funcțiilor religioase ce se restrânge mai ales la cununecarea în postul sfințelor Paști și la înmormântări. Așa de pildă în Arad unde în permanentă sunt peste 1200 soldați, fiind preoții locali ocupați de catehizarea școlărilor, este aplicat părintele Iustin Dascal din comuna învecinată, Micălaca, iar pentru puținii romano-catolici ridicăți la un număr de câteva sute prin gr.-catolicii români, să susțină un preot militar rom.-cat. care face cea mai intensivă educație a soldaților rom.-catolici.

Să mai întâmplă apoi de nu să respecte nici sărbătorile noastre, contrar cu practica față de evrei a căror sărbători se respectă cu toată rigoarea. Așa soldatul ovreru e liber de serviciu în sărbătorile lui, iar ai noștri fac exerciții mari în sfta Vinere mare și în zilele de sfintele Paști și Crăciun.

Noi așa știm că din partea episcopatului nostru s'au făcut pași pentru sporirea preoților militari și respectarea sărbătorilor, dar fără rezultat. Comadamentul militar pare a face economii chiar acolo unde ar trebui să fie mai larg în jertfe, la cultura sufletească a soldatului, care îi dă viața de conștient și însuflețit soldat.

Acea ce se recunoaște în fața războiului: puterea bisericii de a da soldatului moralul, să fie recunoscută și în pace prin sistematica cultură sufletească, ce numai preotul o poate săvârși în armată, unde sufletul soldatului îndepărtat de căminul familiar este mai deschis pentru glasul preotului, care îi reamintește casa părintească și biserica strămoșească în care a crescut.

Istoria ne arată eroismul preoțimei în războaie, atunci când ei cu crucea în frunte intră în războiu și oștenii urmau aceasta cruce în ghena focului de tunuri. Și în ultimul războiu ruso-japonez acele trupe rusești sau avântat mai mult în fruntea cărora preotul ducea crucea înainte în ploaia de glonțuri și totașa este și acum la trupele creștine din Balcani unde preoții cad alături cu soldații.

Dați-ne loc în armată. Nouă spre mângâiere, ca fiii noștri în timp de pace să trăiască creștinește, iar în timp de războiu să moară creștinește pentru patrie și Tron; Vouă spre întărirea moralului de soldat în care este garanța virtuții militare.

Serisoare.

Cinstite prietene!

Am citit „părerea” la „modestă” din numărul de Crăciun al revistei „Biserica și Școala”. Parecă e scris cu „litere de umbră” din cari țipă durerea unui suflet care dorește sincer o soartă mai prietenească pentru miile de credincioși, necați în troenii de besnă ai Bihorului. Aici doar e robia sufletului și a trupului. Duhurile întunecului își făfăie pretutindenea aripile ucigătoare, iar poporul geme de și-se sfașie inima la auzul lui.

Și minune! cu tot potopul rețelilor și nenorocirilor, cu toate miasminele și plăgile cu cari ceartă Puterea de sus acest colț al românismului, totuși nu se află nime, care cu temelul faptelor să plece între alungarea duhurilor întunecului, pricinuitoarii și vrăjitorii tuturor blăstemelor! Sfaturi? Jăluiri? Nu au nici o putere! Doar atâți boicitori și atâți sfătuitoari avem noi Români! Fiecare intelectual îți știe prescrie medicamente cu duimul pe sama poporului! Dar noi suntem un neam „încăpăținat”. Nu voim să ascultăm de vorbe. Singurele fapte au putere hotărâtoare asupra voinței noastre. „Senzorialismul” ne stăpânește, doar suntem prea înfrății cu codrii și nu suntem pogorilor din Tarigrad ca vestitul „Duiliu” progenitura Stambulului.

Cu jăluiri și plângeri ne înmuiăm inimile, ne slăbim voința și puterea de muncă, ne pregătim patul pentru somnul veșniciei asemenea Polonilor. Cu sfaturi de altă parte ne amăgim pe o clipă cu icoane, cari nici când n'au să iese ființă!

Nu cu sfaturi și jăluiri, ci cu pilda faptelor se pregătește calea spre biruința cea mare!

Și cine sunt oare mai chemați să plece în frunte cu temelul faptelor, decât dascălul și preotul, fruntași naturali ai satelor noastre. Aceștia însă numai atunci vor putea săvârși chemarea lor sfântă dacă sufletele lor se vor înfrăți, „și vor trimite ecouri de dragoste sinceră neîntinate de nimicurile și mizeriile unei vieți duse la un loc”.

Isvor de curată însuflețire, de bărbătesc și inteligent îndemn să le aservească protopopul. El să fie o personalitate integră, pătruns de sublimitatea chemării sale, care să ostenească mai mult pentru acoperirea trebuințelor sufletești ale păstorilor și nu atât pentru îmbogățirea individului. Protopopul trebuie să fie veșnic cu ochii în patru spre a fi întotdeauna în deplină cunoștință a tuturor celor ce se petrec în cerul lui și spre a ști aplica mijloacele menite pentru promovarea cauzelor bisericești și ale neamului.

Vezi, acestea ne-au lipsit în mare parte. Unde sunt, acolo duhurile rele au pierit, iar poporul își scaldă sufletul în lumina tămăduitoare și întăritoare și voința se formează sub paza poruncilor dumnezeiești. Puterea morală se instăpânește preste el și ia în va trece din izbândă în izbândă.

Spuie „că multe sate, în urma prostiei oamenilor, lăpădându-se de școala confesională, au luat asupra lor sarcina să clădească școli comunale, cari costă mii și mii de coroane”. Aici retaci o parte și mi-se pare, partea principală a adevărului. Nu atât prostiei bietelor slugi ale „pământurilor deluroase” se atribuie faptul că se lăpădă de școala confesională „unicul nutrețiu spiritual, care este menit a asigura și întemeia viitorul generațiunei nouă”, ci păstorilor sufletești cari n'au știut să verse un picur de lumină în viața lor întunecată, n'au știut „să întoarcă și să povățu-

iască turma pe calea vieții adevărate, creatoare de cultură, aducătoare de bine și fericire. Nu că mulți din cei chemați sunt înșiși încătușați de „oarba neștiință” și ce-i mai dureros nici nu se trudește să sfareme vre-o ferecătură, cetind sfaturile și îndemnul ce le vin de la mării lor. Unde păstorul este conștient și pătruns de mai mult în viața aceasta și datorințele inerente oficiului ce ocupă, acolo nu se întâmplă ca turma să nu primească „nutrețul cel gras”.

O și cât de neînsemnat este numărul celor aleși în sârmanul Bihor!

Dar să mergem mai departe! Te întreb: Unde-s casele de cetit? Unde-s tovărășiile și însoțirile și alte atâtea întocmiri folositoare? Răspund: Pe hârtie! Da pe hârtia aceea răbdurie-ca și neamul nostru bătut cu o soartă atât de jalnică.

Căci să nu crezi că fruntașii și „bisericanii” noștri n'au fost cu luare aminte la cerințele și nevoile neamului ale bisericii și mai ales ale vremii. Răsfoește de exemplu numai „protocoalele sinoade”or diecezane” dela 1890 încoace! Vei afla foarte preocupările conducătorilor, sintetizate în concluze, menite să provoace acțiuni întăritoare de lege de acțiuni de deșteptare a simțului de neam, muncă pentru luminarea minții îmbogățirea inimii, pentru îndrumarea credincioșilor la o gospodărie cuminte și românească.

S'au redactat și aprobat regulamente cerând aplicarea lor. Dar mai departe nu'au mers. Executarea concluzelor, aplicarea regulamentelor nu s'a controlat. Și lipsind controlul a lipsit și executarea, s'a lăsat, mai bine zis în grija aceluia, cari nu le cunosc.

Să spicim la întâmplare din „Regule speciale cu privire la inspecțiunea școlară în districtul Consistoriului din Oradea-mare”, votate prin concluzul sinodal 116/1890, unde la punct 4 se vorbește astfel: „Preoții și învățătorii noștri, ca factori principali ai învățământului nostru popular, fiind de asemenea răspunzători pentru promovarea aceleiași învățământ, și fiind ca conlucrarea pentru acel scop numai în armonia și în conțelegere, poate produce rezultatul dorit, — totii preoții și învățătorii sunt poftiți a fi între sine în armonia și în conțelegere reciprocă, având astfel cu puteri unite a nisui pentru promovarea culturii morale și intelectuale a poporului conțedreiat conțucerii densilor”. Deci armonie și înțelegere reciprocă au cerut dela dascăl și preot fruntașii de acum 30 de ani, răspunzând de sigur unei nevoi, care siânginea și pe vremile acelea răspândirea luminei, a fericirii. Și s'a fărâmat atât amar de zile din stânca vremii în abisul veșniciei și armonia dădătoare de viață și putere, nu s'a instăpânit nici astăzi între învățător și preot. Cearta dintre preot și învățător amenință și astăzi încă cu primejdii serioase *ființa școlii și a bisericeii, adică duhul*. În astfel de sate unde factorii sunt certați nici nu se poate pomeni de o activitate sănătoasă românească, căci silueta fibrăului ori inspectorului regesc e veșnic solicitată de cei slabi. Le spun acestea fiindcă cunosc cazuri dureros de regretabile.

În punctele 11 și 12 din „Regulele” amintite se cere: „Preoții și învățătorii noștri sunt poftiți din partea acestui Consistoriu, în conțelegere și cu puteri unite a nisui pentru înființarea corurilor vocale și a bibliotecilor școlare în fie-care comuna, conform instrucțiunilor emise separat în acest merit.

„Preoții și învățătorii noștri ca luminatori și conducători ai poporului, sunt poftiți în dile de serbatori, mai ales pe timpul de erna, a țiene poporului prelegeri publice despre însemnatatea culturii morale

și intelectuale, despre urmarile triste ale betiei și ale altor patime și moravuri rele înrădăcinate în popor, despre modul cum s'ar pote mai cu ușorintia procura acoperirea necesitatilor de trai între împrejurările grele actuale. Prin astfel de prelegeri publice preoții și învățătorii vor conțribui foarte mult la promovarea culturii morale și intelectuale a poporului și la stărpirea patimilor și a moravurilor rele. Înțelegându-se de sine, ca preoții și învățătorii prin portarea și faptele lor au se fie totdeauna modelul virtuților creștinesci și apostoli adevărați ai vieții morale, cari exemplele rele produc mai multă stricatiune, decât însasi neștiința”.

Și mă întreb: Oare câți învățători și câți preoți să fi cetit „Regulele”? De urmat ori aplicat nici vorbă nu i. Câți protoșoși au controlat înfăptuirea celor dispuse prin „Regule”?

N. F.

(Va urma).

Predică

despre dragostea de aproapei ca temelie a fericirii noastre.

de: G. F. Presmereanu,
cand. de preot.

— Urmare și fino —

Înainte ochilor sufletului meu îmi plutește icoana unui bărbat, cu adevărat mare! El n'a întrebuințat nici o secundă din viață, pentru a-și agonisi mărire, popularitate, putere, nemurire, ci totdeauna s'a întregat, cum ar putea oare servi de aproapei său și astfel, a făcut tot ce avea de făcut.

Tot asemenea îmi vine în minte încă un bărbat, care avea dragă întreaga omenie, dară pe care încă îl iubea lumea întreagă. El zice într'una din cărțile sale de preț și frumoase, că: „iubirea este cea mai mare putere din lume”.

Vă întreb eu acum dară: aveți D.-voastră aceasta iubire? Îmi veți răspunde: „Da”. Ei dară iarăși mă întorc către D.-voastră, și vă întreb: Cum se arată aceasta în afară? În bunătate, spirit de jertfă, în slujba față de aproapele, veți răspunde.

Dacă răspunsul vostru e adevărat și sincer atunci pot zice, că dispuneți de ea, dacă însă nu e adevărat, tare mă tem, că aceea ce numiți voi iubire, să nu fie, ca totdeauna și astfel să vă înșelați amar!

Și să mă credeți, că adevăr grăesc, căci aceasta este proba neînșelătoare despre valoarea ei, dacă deci ea nu se manifestă în felul acesta, atunci, iubirea nu e cea adevărată.

A avut drept acel bărbat, care a zis, că căutarea intereselor proprii, și îngrijirea exclusiv numai de sine însuși, este rădăcina a tot răul. Și de fapt, dacă într'adevăr există numai o rădăcină, pentru tot răul, atunci mi se pare că această judecată e cel mai sigur adevăr. Dară chiar de lăsăm la o parte această întrebare, atâtea e sigur, că omul, care nu e în stare să treacă peste eu și să, se lipsească în viață de cea mai mare plăcere și — ceea-ce e mai rău — el își zădărnicească tocmă ceea, ce ar trebui să ajungă.

Există în ordinea naturală, o lege conșcută de noi toți, că adevăr: tot ceea-ce nu se folosește și nu servește la nici un scop, trebuie să se prăpădească.

Tot așa există și în ființa noastră o lege, care sună astfel: Celce n'aduce nici un profit pentru întregul omenim și care se ocupă numai de propria sa persoană, ființa aceluia se micșorează, din ce în ce

și facultățile, sale mai alese și mai nobile și cari împrumută vieții sale, cea mai mare bucurie, se prăpădesc. Da! așa și este, fiindcă unul ca acesta trăește în continuu, numai și numai în societatea euului său nevoiaș.

Acela însă, care trece peste persoana sa, care își face de problema vieții sale: servirea și ajutorarea altora, fiindcă aceasta crește și se lărgeste, el are parte de bucurii și fericiri, și viața lui e un raiu de frumusețe și bogăție, pentrucă el însuși e plin de bunătate, de milă și maritimie.

Fiindcă el în loc să rămână singur într-o viață strămtă, el se interesează de viața alor sute de oameni așa că ori ce bucurie sau noroc de care aceștia au parte, îi revine și lui. Astfel poate fi, el ca și un adevărat principe stăpânitor între oamenii ceilalți. E o lege fundamentală în viață, care zice: „Câtă iubire uveți altora, de atât vei avea parte și tu, și câtă dragoste, atâtă spor, atâtă iubire, cât și putere, și viață sănătoasă, bogată și abundată”.

Acum cred, că înțelegeți, de ce Isus, și-a reasumat întreagă învățătura sa în cele două porunci: Să iubești pe Domnul Dzeul tău, ca pe tine însuși asemenea și pe deaproapele.

Îndeplinind aceste două porunci, prin ceea ce dovedim, că iubim pe însuși Dumnezeu, care zice: „Cine mă iubește pe mine și ne poruncile mele” ne-am asigurat cea mai mare fericire. Căci trebuie să ținem cont, că prin impunerea acestor porunci, numai la fericirea noastră a țintit Isus Hristos. Dacă voim, ca întreagă lumea să ne iubească, trebuie ca mai întâi noi să o iubim. Acesta e un fapt, ce nu se poate trage la îndoială.

Căci de unde provine, că de cătră o persoană josnică, egoistă, ce se gândește numai la sine se întoarce ori-cine, cu dispreț, ocolind-o câtă vreme pe omul, cel nobil, brav și bun întreagă lumea îl iubește și îi caută societatea. Foarte firesc, căci câtă vreme nu sunt în stare ca cu deplină iubire și devotament să mă pun în serviciul tuturor fiilor tatălui meu din cer, fără a țineă cont de poziția acelora, de bună samă trebuie că ceva nu e în regulă la mine.

Drept aceea, nici să nu ne mirăm, dacă omul egoist, n'are parte de o bucurie de viață mai înaltă și mai curată, căci aceasta o pot gusta numai aceia cari toate împrejurările, referințele cu semenii lor, le privește de niște prelejurii rare, și favorabile, înspre facerea de bine, pe cari, ei o îndeplinesc cu mare bucurie.

Ce altă dorință aș putea avea dară în momentul acesta, decât să vă pot vedea pe D.-voastră pătrunși de aceste adevăruri auzite aici și deci umplân du-vă, viața cu iubirea caldă și plină de pasiune față de Dumnezeu, pentruca cu atât mai ușor să putem jertfi această viață, bogată, abundată și plină de putere, înspre binele și în slujba deaproapelui a celorlalți fii ai lui Dumnezeu.

Nu v'ași putea ceva mai folositor recomanda: decât vă rog să vă pătrundeți de adevărata iubire, ferbinte prin ceea ce am făcut pasul sigur, la aflarea tainei fericirii noastre celei mai durabile, la rezolvarea tainei vieții, care se cuprinde în recunoașterea adevărului că: „viața cea mai înaltă e aceea care se dedă în serviciul și spre binele omenirii”. Veniți dară cu toții să ne plecăm cu umilință și evlavie, ghenunchii înaintea altariului, mirositor de tămâie al iubirii și servirii lui Dzeu, și al deaproapelui, astfel vom avea parte de cea mai mare și mai fericită viață,

de care a văzut cândva oamenii, căci atunci, cu drept putem zice că trăim în Isus, că trăim viața pe care el a viețuit-o și care e mai pe sus decât ori care altă, și după care, toată lumea întinde mâinile rugătoare.

Și ce comoară ne-am asigurat pe lângă fericirea noastră proprie, în amintirea eucernică a celor, ce, ne vor binecuvânta numele nostru, și vor imploră în rugăciuni evlavioase, harul său și vor da mulțămită pentru că el a trimis între ei o atare inimă nobilă și mare! Iată dară, răspunsul cel mai potrivit ce vi'l pot da la întrebarea ce mi-am pus-o la începutul acestei cuvântări prin cuvintele: Cum voi ajunge eu la adevărata mîrire: Cum îmi voi putea umplea viața mea cu o fericire neîntreruptă, cu pace și bucurie, care să sporiască, în continuu, fără a scădea. Iată totdeauna și singurul leac, prin care putem să vindecăm multele rele, și rane de pe capul societății de azi, leac pe care, ni-l pune în vedere Isus Christos prin ascultarea acelei porunci a iubirii creștinești.

În această ascultare de poruncile Dlui aflăm noi cea mai bogată bucurie și pace, deplină mulțămire. Prin împlinirea acestora, — înțelegem acum pe deplin — noi sporim în putere, pentru ca să creștem și să ne dezvoltăm, până la cea mai desăvârșită și mai bogată viață, care e cu puțință pe pământ, căci ele sunt înrările, prin cari, oricine poate și trebuie să pășiască în viața de veci în împărăția cerească de care, cu toți trebuie să ne nevoim a ne face vrednici. Acum și pururea și în veci vecilor. Amin.

Din îndatoririle păstorilor de suflete.

Preotul este îndreptățit prin darul ce primește la hirotonie ca să îngrijească de turma ce i-se încredințează. Această chemare care-i și un drept și o datorie, o îndeplinește el prin mijloacele ce-i sunt date ca tată și păstor al enoriei, având drept ideal pe Mântuitorul Hristos, care zice despre sine: *Eu sunt păstorul cel bun*. Chemarea aceasta a păstorului este grea și anevoioasă și plină de răspundere. Ea însă devine ușoară dacă păstorul ține seamă de tot ce-a învățat ca pregătire pentru apostolatul său cum și de ce trebuie să facă potrivit împrejurărilor în care s'ar găsi.

În îndeplinirea chemării sale, păstorul are absolut necesitate de îmbogățirea cât mai mult a cunoștințelor ce-a primit în școală și de o îndemănare cât mai mare în propoveduirea cuvântului și pentru ajutorarea credincioșilor în toate împrejurările vieții. De aci necesitatea ca neîncetat să se pregătească, să-și reîmprospăteze cunoștințele dobândite în școală și să le îmbunătățească prin studierea a cât mai multor lucrări ce-i sunt de folos.

Dar, ori ce-ar face, spre perfecționarea sa, locul dintâi al preocupărilor păstorului de suflete este și rămâne izvorul de cșpetenie, adică sfânta Scriptură și sfânta Tradițiune. Cătră aceasta îndeamnă și Mântuitorul, cum să vede la sf. Ioan în Evanghelia sa v. 34: „Cercați Scripturile, ci vouă vi-se pare întru dansle a avea viață veșnică; și acelea sunt cele ce mărturisesc despre mine”. Acestui îndemn păstorul de suflete trebuie neîncetat să urmeze și cu cea mai mare convingere să se adape dela izvorul cel sfânt și Dumnezeesc.

Este cea mai mare eroare pe care o săvârșesc toți căți în loc de a se întemeia, în cele ce spun, mai

întâi pe sf. Scriptură, se cred îndreptățiți a se adresa la scrieri profane. Greșala aceasta dacă se observă pe ici, colea, trebuie înlăturată și în locul unei aparente de cultură profundă, să se pună la baza lucrării bisericești adevărul cel sfânt și puternic pe care-l găsim în sfânta Scriptură. Căci sfânta Scriptură, cum foarte bine ne arată, între alții, sf. *Amrosie*, este cuvântul lui *Hristos* și din ea să bem, căci vom bea cuvântul cel mântuitor. Bând pe Mântuitorul care este tulpina viei și izvorul vieții, în acest izvor vom găsi începutul și sfârșitul a tot ce este bun și de folos pentru noi și mântuirea noastră.

Dacă cuvântul cel adevărat, care formează temelia credinței noastre se află depus în sf. Scriptură, dela sine se înțelege că păstorul de suflete are datoria de a ști cum se cuvine Scriptura, a pătrunde cât mai mult înțelesul ei și a ști totdeauna a-și apăra și susține învățăturile cu dovezile nediscutabile luate din ea. Să nu lipsească nici odată din mâinile preotului sf. Scriptură este sfatul pe care-l dă fericitul *Ieronim* în scrierea Sa Ad Nepotianum.

Atât Sf. Scriptură a Vechiului cât și cea a Noului Testament au însemnătate care arătai. În una găsim făgăduința venirii în lume a Mântuitorului, pregătirea lumii pentru primirea Răscumpărătorului și în cealaltă ni se pune înainte actul îndeplinirii făgăduinței, lucrarea săvârșită de Mântuitorul și mijloacele prin care s'a dat omului posibilitatea mântuirii.

În vechiul Testament găsim ananțându-se întreita activitate a Mântuitorului cum și icoane adevărate a păstorilor de suflete din care să poată scoate mult material pentru necesitățile sale de păstor duhovnicesc. Și câte alte învățăminte nu găsește preotul în Sf. Scriptură a vechiului Testament în care toate sunt în stare de pregătire pentru ziua când va veni Mântuitorul! Aci în ea arată cum Dumnezeu îngrijește de popor și conduce pe aleșii săi ca rege și păstor, cum întreaga grijă din această sfântă carte este ca să ne dovedească îndeplinirea treptată a făgăduinței despre venirea Aceluia, care avea să restatornicească raporturile dintre Dumnezeu și om: „*Aproape fiecare pagină a Scripturii nu vorbește despre nimic alt decât despre Hristos și Biserică*“, spune fericitul *Augustin*.

Despre acela, de care amintește Vechiul Testament, cu atâta bogăție de figuri, ne istorisește cu toate amănunțele necesare Noul Testament, arătându-ne cum în El s'au îndeplinit toate proorociile și tot ce a făcut în timpul activității sale publice. Despre El ca păstorul cel bun ne vorbește *Evangelistul Ioan*. Această activitate întreg noul Testament ne o arată, dovedindu-ne grija cea mare pentru lume, pentru care îndeplinește cu cea mai mare dragoste tot ce s'a prezis prin Prooroci și merge până a suferi moartea de cruce, căci: „*păstorul cel bun, sufletul său pune pentru oile sale*“, pe când năimitul, când vede lupul intrând în staul, lasă oile și fuge. În această sf. carte se vorbește de datoriile păstorilor pentru credincioși în timpurile: „*Fără numai că duhul cel sfânt prin cetăți mărturisește zicând: că de legături și necazuri pe mine mă așteaptă. Căci nu de una nu bag seamă, zice Sf. Apostol Pavel, nici am sufletul meu cinstit mie, fără numai ca să săvârșesc alergarea mea cu bucurie, și slujba ce am luat dela Domnul Isus, a mărturisi Evanghelia darului lui Dumnezeu*. Și cât de prețioase sunt toate sfaturile pe cari le dau Apostolii ucenicilor lor pentru îndeplinirea misiunii de păstori sufletești! Căci toată Scriptura nu este decât o scrisoare a lui Dumnezeu către

făptura sa, lăsată îngrijirii speciale a Bisericii. Și cine vooeste a urma cuvântul Domnului, trebuie a-l cunoaște, iar cunoștința n'o poate lua decât din Sf. Scriptură. Cetearea zilnică și priceperea Sf. Scripturii să fie preocuparea dencii a păstorului de suflete, ca prin ea să i-se lumineze mintea și să-i dea puțința îndeplinirii misiunii pastorale: „*Iubește sf. Scriptură și vei cunoaște înțelepciunea*, zice fericitul *Ieronim*.

Va urmă.

Anunț.

Subscrisul caut un post de învățător. La dorință în anul curent pot și substitui.

Sebesujfalu up. Cséhtelek (Bihar m.)

George Lazar,
învățător diplomat.

CRONICA.

Anul-nou la curtea episcopescă română din Arad. Cu prilejul Anului-nou, P. S. S. d. episcop diecezan *Ioan I. Papp* a fost felicitat, ca în toți anii cu acest prilej, de către funcționarii consistorului conduși de către rev. d. protopop *Gheorghe Popovici*, apoi de către generalul *Resch*, colonelul *Barbini*, oficerii români ai garnizoanei din Arad, vicecomitele *Dálnoki-Nagy Lajos* primnotarul comitatens Schill *József*, primnotarul orașanesc *Kádár Kálmán* (din partea primăriei și în numele primarului orașului), protopopul gr. cat. *Dr. Laurian Luca*, protopopul *Vasile Beles*, în fruntea parohienilor gr.-or, *Sava Raicu* dir. băncii „*Victoria*“, *Roka József* director de finanțe, *Dr. Csernovics Diodor*, directorul domeniilor statului, inspectorul reg. de școale *Varjassy Árpád* și numeroși funcționari și particulari. Tot la acest loc amintim că prefectul comitatului a felicitat pe d-nul episcop prin o telegramă.

Fondul Țichindeal-Nicoară. Pentru fondul Țichindeal-Nicoară a intrat dela concertul din Vașcău Cor. 105 fil. 80. ce să chitează pe aceasta cale cu mulțumită.

Concurs.

Pentru ocuparea stațiilor învățătoresți cantorale mai jos înșirate, cu termen de recurgere de 30 de zile dela prima publicare în acest organ, pe lângă următoarele emolumente și condițiuni:

1. **Camna:** 1. În bani gata dela parohie 600 cor. 2., 400 cor. ajutor dela stat, 3., lemnele de lipsă în natură pentru școală și învățător, 4., speșele de conferință și scripturistica cu sumele fixate în actul de dotațiune. 5., cvartir și grădină în natură.

2. **Minead:** 1., în bani gata 200 cor., 2., 4 Hl. cucuruz, 3., scripturistica 5 cor., 4., conferința 6 cor., 5., 24 metri de lemne a 5 cor. din cari jumătate compete învățătorului iar jumătate salei de învățământ, 6., cvartir și grădină.

3. **Paiușeni:** 1., Bani gata dela comuna bisericească din cult 100 cor., 2., 16 metri lemne pentru încălzit, 3., ajutor dela stat 400 cor. care este votat, 4., scripturistica 10 cor., 5., conferința 10 cor.. Cvinvenalele se vor cere dela stat după un serviciu de 5 ani în această parohie. Locuință în natură: 2 chilii, cuină, cămară, grajd și grădină de legumi. Învățătorul

care va fi ales, este îndatorat a conduce strana în duminică și sărbători și a cânta la sfta biserică la sfta liturgie cu pruncii.

4. **Slatina:** 1., în bani gata 200 cor., 2., pământ învățătoresc 6 cor., 3., 10 Hl. bucate parte grâu, parte cucuruz, 130 cor., 4., 24 metri de lemne 120 cor., 5., desdaunare pentru teritoriul ce-l ocupă în grădina școalei colna mașinei de călcat a unui consorțiu 5 cor., 6., conferința 10 cor., 7., scripturistica 10 cor., 8., cvartir și grădină computată în 50 cor.

5. **Susani:** 1., în bani gata 160 cor., 2., 6 Hl. cereale pa te grâu, pa te cucuruz 60 litre păsulă, 3., 5 stângini de lemne 100 cor., 4., conferința 6 cor., 5., scripturistica 5 cor., 6., cvartir și grădină.

6. **Vasoia:** 1., în bani gata 1000 cor. dela parohie, 2., conferință 12 cor., 3., scripturistica 8 cor., 4., pentru încălzitul salei de învățământ 3 stângini de lemne, 5., cvartir și grădină în natură.

În stațiunile acestea vor putea în lipsă de învățători (parte bărbătească) competenți și învățătoare (parte femeiască) și eventual vor putea fi alese. În ori care din aceste stațiuni alegându-l va avea să se îngrijască și de cantorat fără altă remunerație și să conducă școlarii duminică și în sărbători la sf. biserică. La toate stațiunile sus înșirate este asigurat respective se va asigura eventualul ajutor dela stat respective cvenenalele recerute. De curatoratul salelor de învățământ tăerea lemnului pentru școală se va îngriji respectiva comună bisericască. Comunei bisericășii li stă în drept a răscumpără naturalele de bucate și lemne în bani după cum sunt prețuite în concurs. Doritorii de a ocupa vre un post din stațiunile de sus, recursele adresate respectivului comitet parohial și ajustate cu documentele prescise, vor avea a le subșterna P. O. oficiu ppresbiteral în Buteni (Körösbökény) comit. Arad până la 30 zile după publicarea acestui concurs, având a se prezenta în careva duminică ori sărbătoare în sfta biserică din comuna în care a recurs spre a-și arată desteritatea în cântare și tipic.

Körösbökény (Buteni) la 17/30 decembrie 1912.

Comitetele parohial.

În conțelegere cu *Iuliu Bodea* adm. ppesc.

—□—

1—3 gr.

În baza ordinului Vener. Consistor orădan de sub Nrul 2405/912 B., pentru îndeplinirea postului de paroh din parohia de clasa a III. Chișlaz (Vámosláz), se publică concurs, cu termen de alegere de 30 zile dela întâia publicare în organul diecezan.

Beneficiul acestui post se cuprinde în următoarele:

1. Locuință liberă corăspunzătoare din 3 odăi, bucătărie, cămară cu supraedificatele de lipsă precum și o grădină mare de legume.

2. Pământ estravilan 16 jug. a) 1200□ st. în două table.

3. Drept de pășunat pentru 6 vite cornute.

4. Bir dela fiecare casă cu pământ 1, dela casă fără pământ 1/2 vică grâu, săcară sau cucuruz, sau răscumpărată vica a 2 cor. 50 fil.

5. Stolele uzuale și anume: botez 80 fil.; cununie 6 cor.; sfeștanie 1 cor.; maslu 2 cor.; înmormântare mică 2 cor., mare 6—12 cor.

6. Intregirea dela stat după cualificațiunea celui ales. Darea o supoarță parohul.

Parohul va avea să provadă catehizările tuturor școlarilor dela ori-ce școală aflătoare în parohie, fără să pretindă însă dela biserică remunerațiune specială.

Doritorii de a ocupa acest post sunt poștiți a-și

înainta recursele ajustate regulamentar, — și adresate comitetului par. din Chișlaz, — la oficiul protopopesesc din Oradea mare (Várad-Velence), având — cu observarea dispozițiunilor din Reg. pentru parohii — a se prezenta în vre-o duminică ori sărbătoare în sf. biserică din Chișlaz, pentru a-și arată desteritatea în rituale, oratorie.

Chișlaz, la 15/28 noemvrie 1912.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: *Andrei Horvath* adm. protopopesesc.

—□—

2—3

În conformitate cu ordinul Venerabilului Consistor cu datul 11/24 decembrie 1912 Nr. 6873/912 se repeteste escrierea concursului pentru îndeplinirea parohiei de clasa a II-a din **Bruznic** (Marosborosznok) protopresbiteratul Lipovei, devenită vacantă prin abzi-cerea preotului Iuliu P. Olariu, cu termen de recurgere de 30 de zile dela prima publicare în organul oficios „Biserica și Școala”.

Beneficiul încopciat cu parohia este:

1. Una sesiune parohială în estenziunea cuprinsă în foaia catastrală, cu dreptul de pășunat.

2. Un intravilan; cu grădină estravilană în pășunea comunei.

3. Birul legal.

4. Stolele legale.

5. Intregirea dela stat, conform stabilirei.

Dela locuință se va îngriji însuș preotul ales, carele va suportă toate dările publice după întreg venitul beneficiat, va implini toate funcțiunile în parohie și va catehiza la școala confesională din loc, fără alta remunerațiune specială.

Dela reflectanți se pretinde cualificațiunea recerută pentru clasa a II-a.

Recursele ajustate cu documentele prescise și adresate comitetului parohial din Bruznic sunt a-se trimite la P. On. oficiu protopopesesc din Lipova (Lippa).

Concurenții vor avea să se prezinte pe lângă stricta observare a §-ului 33 din Regulamentul pentru parohii, în sf. biserică din loc, spre a-și arată desteritatea omiletică și rituală.

Dat din ședința comitetului parohial, ținută în Bruznic la 4/17 iulie 1912.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu protopresbiterul tractual: *Fabriciu Manuilă*.

—□—

3—3

Pentru ocuparea postului de capelan temporal, pe lângă veteranul preot **Antonia Popoviciu din Ierșnic**, tractul Belințului, se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Biserica și Școala” din Arad.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. Jumătate din sesiunea parohială, constătătoare din 32 jughăre.

2. Jumătate din birul legal.

3. Jumătate din toate venitele stolare legale.

Alesul va suportă toate dările publice după beneficiul său, și va catehiza la școala noastră din Ierșnic, fără altă remunerație.

Parohia e de clasa a II-a.

Reflectanții sunt poștiți a-și așterne petițiile, înstruate conform legilor în vigoare, comitetului parohial din Ierșnic, pe calea oficiului protopopesesc din Belinț (Temes-megy), în vre-o duminică sau sărbătoare a se prezenta în sf. biserică, spre a-și arată îndemănătatea în cântare și tipic, eventual în serviciul dumnezeesc și în predică.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu mine: *Gherașim Sârb*, protopresbiter.

—□—

3—3 gr.